

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-134/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-14/25-E

Název	Masarykova základní škola Polička
Sídlo	nábř. Svobody 447, Horní Předměstí, 572 01 Polička
E-mail	zsmasarykova@unet.cz
IČO	43 509 541
Identifikátor	600 100 634
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Novotná
Zřizovatel	město Polička
Místo inspekční činnosti	nábř. Svobody 447, Polička Rumunská 733, Polička
Inspekční činnost na místě	24. až 26. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Masarykova základní škola Polička (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu.

Ve škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 742 žáků, evidováno bylo 96 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 32 žáků s nárokem na jazykovou podporu. Vzdělávání v základní škole je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe II*.

Zájmové vzdělávání je organizováno v sedmi odděleních školní družiny a jednom oddělení školního klubu. Ve školní družině bylo aktuálně přihlášeno 195 žáků z celkové kapacity 210, ve školním klubu 25 žáků. Činnost zájmového vzdělávání vychází z cílů *Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání školní družiny* a *Školního vzdělávacího programu pro školní klub*. Školní stravování je zajištěno *Školní jídelnou Polička* v blízkosti školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy je založeno na důsledném koncepčním vedení ředitelkou, která při něm vychází z dlouholetých zkušeností a efektivně stanovila cíle a směřování školy. Jednotlivé kroky naplňující konkrétní záměry v dílčích oblastech jsou systematicky vyhodnocovány a vedou k žádoucímu zkvalitňování vzdělávání. Delegování kompetencí je účelně nastaveno nově na tři zástupkyně jasným vymezením kompetencí. Kontrolní a hodnotící činnost vzdělávacího procesu probíhá průběžně podle stanoveného plánu a je vhodně rozšířena o individuální rozhovory vedení s pedagogickými pracovníky. Ty přispívají nejen k jejich dalšímu profesnímu rozvoji, ale i ke zkvalitňování práce školy. Promyšlený systém podpory několika začínajících nebo studujících učitelů a uskutečňované četné vzájemné hospitace přispívají k profesnímu růstu pedagogického sboru. Celkově je odborná kvalifikace učitelů na dobré úrovni včetně odborné kvalifikace pro výkon dalších specializovaných činností. Vedení školy klade dlouhodobě důraz na jejich další vzdělávání (např. na oblast inkluze a práce s žáky s odlišným mateřským jazykem, volbu vzdělávacích metod a komunikaci s těmito žáky).

Záznamy z jednání pedagogických rad dokládají projednávání organizace činnosti školy a cílenou práci s výsledky vzdělávání žáků. Školní dokumentace je vedena přehledně včetně evidence žáků a jejich vzdělávacích potřeb. Některé nedostatky v dokumentaci zájmového vzdělávání byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Od poslední inspekční činnosti bylo účelněji nastaveno poskytování školních poradenských služeb. Tým tří výchovných poradců, školní metodičky prevence, školní psychologky a dvou školních speciálních pedagožek doplňuje nově koordinátorka pro nadané žáky. Činnost školního poradenského pracoviště je systematická a podrobně plánovaná včetně monitoringu naplňování podpůrných opatření.

Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem je pro školu dlouhodobým cílem. Zřizovatel finančně podporuje činnost asistentky pedagoga pro vzdělávání těchto žáků včetně komunikace se zákonnými zástupci. Vybraní učitelé se věnují žákům v hodinách jazykové přípravy a dále i asistentka pedagoga (rodilá mluvčí). Jazyková příprava je organizována ve třech skupinách v rámci běžného rozvrhu hodin kmenových tříd. Tito žáci nejsou zcela uvolněni z žádného vyučovaného předmětu. V případě potřeby jsou poskytovány individuální nebo pravidelné konzultace (triády), při kterých jsou zákonní zástupci informováni o pokrocích žáka a je jim poskytnuta podpora v otázkách vzdělávání ve škole nebo při domácí přípravě. Na základě pokroků žáků je upravován obsah, cíle i metody vzdělávání. Žák je hodnocen na základě míry osvojení vzdělávacího obsahu daného předmětu a s ohledem na jeho aktuální vzdělávací možnosti.

Škole se daří udržet didakticky podnětné prostředí kmenových učeben a esteticky příjemně vyzdobené prostory školy. Ty byly od minulé inspekční činnosti rozšířeny a dovybaveny o další odpočinková místa, která žáci aktivně o přestávkách využívají. Ke zvážení je pořízení vhodných podložek do tříd zejména prvního stupně pro sezení při práci žáků např. v komunitním kruhu nebo při plnění úkolů mimo lavice.

Škola disponuje pestrým vybavením digitální technikou včetně tří samostatných učeben. Třídy prvního stupně jsou vybavené interaktivními tabulemi nebo dataprojektory, pevnými počítači pro individuální práci žáků. Obdobně jako při minulé inspekční činnosti s touto technikou více pracovaly učitelky, méně žáci. Vhodné je zvážit mobilní tabletovou nebo notebookovou učebnu přímo pro třídy mimo hlavní budovu. Jejich dostupnost pro 1. až 3. ročníky by zároveň usnadnila učitelkám jejich okamžité využití v hodinách a z dlouhodobějšího hlediska i změnu výukových strategií pro celé spektrum žáků (s rychlejším pracovním tempem, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky s potřebou intenzivnějšího osvojení českého jazyka). Vhodná úprava stávajícího rozvržení dohledů v členité hlavní budově v době přestávek a přechodů žáků do tříd a odborných učeben by více přispěla k prevenci nežádoucích projevů chování žáků.

Oddělení školní družiny a školního klubu jsou pro svoji činnost vybavena odpovídajícím žákovským nábytkem. Jedno oddělení školní družiny je součástí kmenové třídy s malým herním prostorem, což po skončení vyučování ve třídě do značné míry omezuje vlastní práci a přípravu učitelky na další den. Nové vybavení v oddělení umístěném v suterénu hlavní budovy výrazně zpříjemnilo prostředí pro žáky. Školní zahrada a moderní sportoviště poskytují různé možnosti pro tělovýchovné a volnočasové aktivity žáků. Pro poměrně vyšší počet žáků ve školní družině by další jednoduché herní prvky a sportovní náčiní účelně doplnily její stávající vybavení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Na prvním stupni byli žáci většinou v úvodu hodin seznámeni se vzdělávacím tématem, někdy s konkrétními výukovými cíli definovanými jako činnosti žáků směřující k osvojení učiva. Zatím ještě není zcela zautomatizováno propojení cílů s jejich vyhodnocením v závěru hodiny. To se podařilo v hodinách ojediněle. Nabízející se situace pro rozvoj postojových cílů nebyly využívány. Pro zvýšení zájmu žáků o učení je vhodné motivaci více promýšlet. Atmosféra v hodinách byla příjemná, vstřícná a žáci dodržovali dohodnutá třídní pravidla. Výuka byla vedena převážně frontálně s uplatněním účelné samostatné práce, někdy byly zařazeny činnosti ve skupinách. Samostatná práce byla pro žáky svým rozsahem přiměřená, ve většině případů pro všechny žáky se stejnou obtížností bez rozlišení vzdělávacích možností žáků (např. pro rychleji pracující nebo s odlišným mateřským jazykem). Didaktická technika sloužila většinou k vizualizaci úkolů a jejich výsledků, méně k přímé práci žáků. V různých částech vyučovací hodiny je vzhledem k širšímu spektru žáků účelné rozvíjet jejich mluvní projev a zlepšovat výslovnost formou např. krátkých artikulačních, dechových nebo rytmizačních cvičení apod. Závěrečné shrnutí, zopakování důležitých poznatků, zhodnocení práce se zpětnou vazbou od žáků měly různou úroveň (od formálnějšího pojetí až po vynikající promyšlenou úroveň). V některých hodinách byli žáci vedeni alespoň k jednoduché závěrečné sebereflexi a ověření pochopení učiva. V rámci dalšího vzdělávání je vhodné dále prohlubovat poznatky k formativní zpětné vazbě pro žáka, která mu má pomoci zlepšovat jeho práci.

Metody a formy výuky ve sledovaných hodinách na druhém stupni většinou podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. Učitelé často zařazovali vhodnou motivační složku s možnostmi

zapojení a vlastního vyjádření žáků. V některých hodinách učitelé nabízeli žákům aktivizující formy a metody práce s možností zajímavých činností se změnou pracovního místa. Zájem o předmět téměř vždy učitelé podporovali zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem, s využitím znalostí žáků a mezipředmětových vztahů. Vzájemnou spolupráci žáci rozvíjeli účelně v některých hodinách prací ve dvojicích či skupinách. Jen ojediněle byla výuka diferencovaná pro podporu nadaných žáků nebo jejich případný zvýšený zájem o určité téma. Kladené nároky byly přiměřené a srozumitelné. Využíváno bylo množství názorného materiálu pro podporu vizualizace i vhodné didaktické pomůcky. S digitální technikou aktivně pracovali více učitelé. Méně často byla zařazována práce s dalšími informačními zdroji pro rozvíjení dovednosti vyhledávání, třídění a vyhodnocování informací. Komunikace mezi učiteli a žáky byla na partnerské úrovni. V některých hodinách probíhala vzájemná diskuze k zadanému úkolu. Učitelé většinou poskytovali žákům zpětnou vazbu, která byla využitelná k jejich dalšímu učení. Hodiny byly zpravidla uzavřeny pochvalou žáků a v části hodin hodinách bylo uplatněno efektivní sebehodnocení, někteří učitelé začlenili prvky vzájemného hodnocení a funkčně shrnuli výuku se zapojením žáků.

Asistentky pedagoga reagovaly na situaci ve třídě, sledovaly práci všech žáků. Vzájemná výměna rolí mezi učitelkou a asistentkou pedagoga je v některých případech vhodnou příležitostí pro jejich efektivnější součinnost v hodině (např. při procvičování čtení, numeraci v matematice, dovysvětlení učiva apod.). Asistenty pedagoga účelně podporovaly žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podle výukové situace ve třídě i ostatní žáky. Jejich spolupráce s učiteli byla přínosná, přispívala ke zvyšování vzdělávací úrovně žáků a jejich učebnímu pokroku.

Sledovaný průběh pestrých činností jazykové přípravy žáků s odlišným mateřským jazykem probíhal v radostné atmosféře. Zřejmá byla různá úroveň dovedností, pozornosti žáků i jejich přístup k práci. Pro osvojování českého jazyka a pochopení souvislostí a významu slov učitelky využily různé názorné materiály a manipulační pomůcky. K efektivnější práci by ještě přispělo využití digitální techniky (pro propojování psaného slova s obrazem i zvukovou ukázkou), výukových počítačových programů i dalších podpůrných materiálů pro rozšíření slovní zásoby (více různých manipulačních sad s výrazy a obrázky) ve všech skupinách jazykové přípravy. Získané vědomosti a dovednosti v rámci jazykové přípravy uplatňují žáci v běžné výuce na různé úrovni.

Zájmové vzdělávání ve školní družině navazuje na obsah vzdělávání v základní škole a efektivně podporuje další individuální rozvoj žáků. Po vyučování mají žáci různé možnosti pro individuální hru, odpočinek i rozvoj kreativity. V průběhu sledovaných činností měli žáci dostatek času pro venkovní pohybové aktivity a další herní činnosti na školní zahradě nebo školních sportovištích. Respektována byla volba spontánních činností, doba na odpočinek i zapojení do kolektivu. Tematická nabídka činností se pozitivně promítá do osobnostního i sociálního rozvoje účastníků zájmového vzdělávání. Pro realizaci pravidelné zájmové činnosti je limitující její narušování odchody a příchody žáků z vyučování nebo zájmových kroužků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků ve škole provádějí učitelé standardními postupy. Podklady pro hodnocení žáků známkami získávají průběžně především prostřednictvím písemných prací, testů a ústního zkoušení. Pro sledování pokroku žáků někteří učitelé využívají žákovské portfolio. Ve školním roce 2023/2024 prospělo s vyznamenáním 481

žáků, 227 žáků prospělo a pouze čtyři žáci neprospěli. Absence žáků ve výuce je spíše nižší. Neomluvená absence byla zaznamenána v malé míře u několika jednotlivců. Je využíváno široké spektrum výchovných opatření. Uděleno bylo celkem 21 pochval ředitelky školy, 174 pochval třídního učitele. Chování pěti žáků bylo hodnoceno sníženými známkami. Žákům ohroženým školním neúspěchem je nabízena podpora formou individuálních konzultací s vyučujícími a poskytováním podpůrných studijních materiálů k procvičování učiva. Vzdělávací výsledky žáků jsou sdíleny při jednáních pedagogické rady ale i předmětových komisí. Zákonní zástupci jsou o hodnocení žáků pravidelně informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách, popř. individuálně. Škola se systematicky zabývá vyhledáváním nadaných žáků. Na druhém stupni je jim umožněno zařazení do třídy s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů. Důraz je kladen na samostatné myšlení a řešení problémů.

Rozdělením oblasti výchovného poradenství se zvýšila účinnost vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření napříč oběma stupni vzdělávání. Vzájemná spolupráce členů školního poradenského pracoviště účelně přispívá k řešení konkrétních situací. Posupně se nastavuje systém práce s třídními kolektivy. Žákovský parlament pod vedením školní metodičky prevence se aktivně podílí na dění ve škole. Žáci se učí diskuzi a podílí se na společném řešení úkolů. Výsledkem společné práce je např. organizace různě tematicky motivovaných dnů ve škole. Pro aktuální sdělení problémů nebo pro upozornění na krizovou situaci žáci mají povědomí na koho se ve škole obrátit. Ve škole je jim k dispozici anonymní schránka důvěry, častěji však využívají osobního kontaktu. V případě potřeby jsou realizována sociometrická šetření nebo preventivní programy prostřednictvím externích pracovišť. Pro usnadnění vstupu a adaptaci dětí z mateřské školy na školní prostředí škola organizuje návštěvy ve škole budoucích žáků první třídy. Učitelky současných i budoucích prvních tříd se zúčastňují metodických schůzek se zákonnými zástupci dětí z mateřských škol. K vzájemnému soužití žáků ve škole napomáhají osvědčené vrstevnické programy.

Škola svým žákům nabízí pestrou nabídku zájmových kroužků a aktivit, které přispívají k jejich osobnostnímu rozvoji. Podporuje účast žáků v soutěžích, olympiádách a projektech, přičemž se do nich snaží zapojit co největší počet žáků, z nichž někteří dosahují kladných úspěchů i na republikové úrovni např. v oblasti sportu a chemie.

Závěry

Vývoj školy

- Zvýšení se počet žáků ve škole,
- rozšíření vedení školy o jednu zástupkyni a počtu členů školního poradenského pracoviště,
- efektivnější vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření ve vzdělávání žáků realizovanou hospitační činností,
- vedením školy účinněji prováděné vyhodnocování činnosti učitele ve výuce,
- při přechodu žáků na druhý stupeň je utváření žakovských kolektivů ve třídách s přírodovědným zaměřením (třída pro nadané žáky) systematictější.

Silné stránky

- Vysoká míra příslušné odborné kvalifikace včetně absolventů studia pro výkon specializovaných činností (3.1),

- převaha pozitivního hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení podporující motivaci žáků k učení (5.1),
- činnost školní družiny a široká nabídka zájmových kroužků se pozitivně promítají do osobnostního i sociálního rozvoje žáků (6.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nižší individualizace a diferenciací výuky vzhledem k heterogennímu složení žáků tříd (žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, odlišným mateřským jazykem, nadání) (4.1),
- zcela není zautomatizováno stanovení a propojení výukových cílů s jejich vyhodnocením v závěru hodiny ve vztahu k učebnímu pokroku žáků s využitím formativního hodnocení (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit pozornost na stanovení a vyhodnocení cílů hodiny, aplikaci různých forem a metod práce i strukturu závěru hodin,
- propojovat výukové cíle s jejich vyhodnocením v závěru hodiny ve vztahu k učebnímu pokroku žáků,
- individualizovat a diferencovat výuku vzhledem k vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků,
- zautomatizovat využívání různých forem formativního hodnocení práce žáků jako zpětné vazby k jejich vzdělávacímu pokroku s využitím pro učitele v přípravě další výuky,
- zařazovat práci žáků s dalšími zdroji a minimalizovat tak předávání hotových poznatků,
- uskutečňovat v hodinách efektivnější součinnost mezi učitelkou a asistentkou pedagoga formou vzájemné výměny rolí,
- zvážit pro třídy mimo hlavní budovu možnosti pořízení mobilní tabletové nebo notebookové učebny, využívat digitální techniku k aktivní práci žáků,
- minimalizovat narušování pravidelné zájmové činnosti odchody a příchody žáků z vyučování nebo zájmových kroužků,
- upravit stávající rozvržení dohledů ke zvýšení prevence nežádoucích projevů chování žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 2. 2025
2. Plán koncepčních záměrů a úkolů na období 2021 – 2026
3. Školní matrika žáků, školní rok 2024/2025 (výběr)
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Čemukoliv se učíš, učíš se pro sebe II* s platností od 1. 9. 2022 včetně dodatku č.1 a 2
5. *Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny* s platností od 1. 9. 2024
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání-školní klub s platností od 1. 9. 2024
7. Školní řád s účinností od 1. 1. 2024 včetně dodatku č.1 s účinností od 1. 1. 2025
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 4. 9. 2024
9. Vnitřní řád školního klubu s účinností od 1. 9. 2024
10. Rozvrhy hodin tříd a pedagogů, školní rok 2024/2025
11. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací činnosti, školní rok 2024/2025
12. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní rok 2024/2025
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní rok 2024/2025
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2024/2025 (výběr)
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2021-2026
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
17. Inspekční zpráva Čj. ČŠIE-951/23-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Erik Landecký, školní inspektor

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

24. 3. 2025